

Initially it was טבל

מעיקרא טיבלא –

OVERVIEW

The גמרא challenges יוסף (ר' (who maintains לא קני (יאוש) from a ברייתא which states that a גנב or גזלן who separated תרומה from the טבל grain he stole, it is a valid תרומה. Seemingly the reason is because the גנב acquired the טבל through יאוש (contradicting יוסף (ר'). The גמרא answers that there is no contradiction. The reason it is תרומה is not because of the יאוש (alone) but because there is a השם שינוי as well. Initially it was called טבל and now it is called תרומה. When there is השם שינוי (and יאוש), ר' יוסף agrees that it is קונה. Our תוספות explains why separating תרומה is considered a valid השם שינוי.

anticipates a difficulty: תוספות

ואף על גב דשינוי החזור לברייתו¹ על ידי שאלה² -

And even though this is a change that can revert back to its original status through recanting -

כדאמרינן בהאשה רבה (יבמות דף פח,א) ובסוף הנודר מן הירק (נדרים דף נט,א)³ -

As the גמרא states in פרק האשה רבה and in the end of פרק הנודר מן הירק; therefore the (purported) שינוי should not be considered as a שינוי since it is a שינוי החזור לברייתו and nevertheless it is תרומה (only) on account of יאוש. This proves that יאוש is קונה. The גמרא's answer is not understood.

answers: תוספות

מכל מקום לא חשיב להו שינוי החזור לברייתו כיון דלא שכיחא⁴:

Nonetheless (even though it can revert to טבל through שאלה) it is not considered a שינוי since it is not usual that one should be שואל on his תרומה (or הקדש). The גנב is therefore קונה through השם שינוי.

SUMMARY

A שינוי through something which is unusual is not considered a שינוי החזור לברייתו; but rather a valid שינוי.

¹ [Others insert here the word 'הוא' זירא] ruled (on this עמוד) that a שינוי לא הוי שינוי השם בשינוי לברייתו.

² Separating תרומה is (somewhat) akin to making a נדר. It is possible both by נדר and תרומה to go to a חכם (or three חכמים) and absolve the נדר and likewise to annul the תרומה and have it revert back to טבל. One needs to explain to the חכם that there was some misunderstanding when he made the נדר or was מפריש the תרומה.

³ In יבמות it states that there is שאלה by קדושת הגוף and in נדרים it states that there is שאלה by תרומה.

⁴ It is highly unlikely that there would be שאלה by תרומה for then the produce would revert to טבל and he would be required to separate תרומה again in order to eat it (see 141 הערה (אמ"ה)).

THINKING IT OVER

Perhaps שינוי החוזר לברייתו is not a שינוי, only when there is no יאוש; however when there is יאוש (as in our case), then even if it is לברייתו it is a שינוי!⁵

⁵ See מהרש"א [הארוך].